
Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2024 – Bilaga till helårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund 2024

Mål- och måluppfyllelse samt status för den myndighetsrelaterade tillsynen

Myndighetsarbetet

Myndighetsarbetet har under året präglats av resursbrist till följd av två vakanser och två längre sjukskrivningar. Därutöver har mer tid än planerat ägnats åt handläggning av några mer tidskrävande ärenden. För att delvis kompensera resursbristen har konsultstöd motsvarande 0,75 heltidstjänst anlitats. Ny personal rekryterades under året som tillträdde sina tjänster under sensommaren.

Med anledning av ovanstående kunde inte myndighetsarbetet genomföras i sin helhet enligt tillsynsplanen. Det var främst miljö- och lantbrukstillsynen som inte kunde genomföras i enlighet med planen samt i mindre omfattning även livsmedelskontrollen.

Miljö- och lantbrukstillsyn

Miljö- och lantbrukstillsynen kunde inte genomföras i enlighet med tillsynsplanen bl.a. till följd av vakanser och sjukskrivningar. Därutöver har det varit nödvändigt att prioritera ett fåtal ärenden som har krävt extra mycket resurser. Bland dessa kan nämnas ett mycket komplicerat och långdraget ärende rörande hantering av förorenade massor. Det sistnämnda ärendet har tagit mycket tid i anspråk under året och ett flertal handläggare kommer även att behöva avsätta ytterligare tid för den fortsatta handläggningen under 2025.

Under året har kontoret även bidragit till kommunernas brottsförebyggande arbete genom att ta initiativ till en gemensam tillsynsinsats tillsammans med bl.a. polismyndigheten, ekobrottsmyndigheten, arbetsmiljöverket och rättningsstjänsten. Detta arbete kan bara i delar finansieras via avgifter, huvudsakligen sker finansieringen via skattemedel. Den gemensamma insatsen har mynnat ut i ett flertal ärenden som krävde handläggning utöver vad som hade planerats under året.

Hälsoskyddstillsyn

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsverksamheter genomfördes i enlighet med tillsynsplanen.

Livsmedelskontroll

Till följd av en kortare sjukskrivning i början av året kunde inte livsmedelskontrollen genomföras i enlighet med tillsynsplanen. En mindre överskjutande tillsynsskuld har överförts till 2025.

Enskilda avlopp

Den planerade tillsynen av enskilda avloppsanläggningar genomfördes i enlighet med tillsynsplanen.

Postadress	E-post	Hemsida	Org. nr.
Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	kansli@dalsland.se	www.dalsland.se	222.000.0877

Kansli & administration

Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Kansliet har kontinuerligt utvecklat handläggarstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Kansliet utför även nämndsekreterarrollen för både miljö- och energinämnden och direktionen.

Kansliet har successivt tagit över arbetsuppgifter som avlastar framförallt förbundets handläggare, t.ex. mer rutinartade arbetsuppgifter. Kansliet avlastar också organisationen genom att ta emot alla inkommande samtal till förbundets officiella telefonnummer.

Kansliet har också medverkat i införandet av HR-systemet e-companion och arbetar för närvarande med att förenkla och effektivisera fakturahanteringen.

Arbete med revidering av förbundets dokumenthanteringsplan pågår, men kunde inte färdigställas under 2024.

Förbundet har under 2024 anslutit till e-arkiv väst vilket tagit resurser i anspråk. Detta arbete kommer fortsätta 2025.

Operativa mål och nyckeltal

MÅL		UPPFÖLJNING	STATUS
Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 150 stycken miljöfarliga verksamheter under 2024.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 150 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet kunde inte nås på grund av resursbrist, se redovisning i text ovan. Totalt besöktes 118 verksamheter.
Mål 2	Tillsyn ska utföras på minst 50 stycken lantbruk under 2024.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 50 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet kunde inte nås på grund av resursbrist, se redovisning i text ovan. Totalt besöktes 35 verksamheter.
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 80 stycken hälso- och skyddsverksamheter under 2024.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 80 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet är uppnått.
Mål 4	Senast 2025 ska offentlig kontroll avseende rutiner för att garantera säkerheten vid vattenverk och reservoarer ha utförts vid samtliga kommunala vattenverk och distributionsanläggningar som producerar respektive tillhandahåller dricksvatten till mer än 2 000 personer.	Andel kommunala dricksvattenanläggningar med aktuell produktionsstorlek som kontrollerats med avseende på säkerheten vid vattenverk och reservoarer 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Målet är uppnått.

Postadress

Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post

kansli@dalsland.se

Hemsida

www.dalsland.se

Org. nr.

222.000.0877

Mål 5	Senast 2025 ska offentlig kontroll avseende mikrobiologiska och kemiska faror i färoanalys och beredning av dricksvatten ha utförts vid samtliga kommunala dricksvattenanläggningar som producerar över 100 m ³ dricksvatten per dygn.	Andel kommunala dricksvattenanläggningar med aktuell produktionsstorlek som kontrollerats med avseende på mikrobiologiska och kemiska faror i färoanalys och beredning av dricksvatten 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Målet är uppnått.
Mål 6	Finansieringen av miljö- och energinämndens myndighetsutövning ska till minst 55% vara avgiftsfinansierad.	Avseende 2024 så anses målet uppfyllt när avgiftsintäkterna är minst 50% i relation till nämndens kostnader för myndighetsutövning.	Kostnadstäckningsgraden uppgick till ca 42,5%. Orsakerna till att målet inte uppnås är framför allt följande: • En alltför låg timavgift som inte täcker kostnaderna för myndighetsutövningen. • En alltför liten del av restiden vid myndighetsutövningen täcks av timavgift. • Kostnader till följd av behov av inspektörer på konsultbasis

Insatser/aktiviteter i verksamhetsplan för det miljö- och energistrategiska arbetet 2024

Övergripande		Roller/ansvar	Status
Ö1	Stöd i styr- och ledningsarbetet för hållbar utveckling i kommunerna	Samordnande/ medverkande	Kontinuerlig dialog med kommunerna för att skapa mer aktivitet och bättre uppföljning av miljöfrågorna. Arbetat med att få ett samlat grepp kring styrdokumenterna i kommunerna.
Ö2	Utvecklad samverkan med externa aktörer	Medverkande	Deltar i interregprojektet Greenfleets (2024-2026). Arbetar med förstudie Biosfärområde Dalsland tillsammans med VGR, SLU, Länsstyrelsen och Mötesplats Steneby. Samverkan med externa aktörer sker även i LOVA-/LONA-projekt. Medverkar i strateginätverk inom länet och Fyrbodal. Medverkar i Fyrbodals upphandlingsnätverk VästUpp/

Ö3	Intern samverkan kommuner/DMEF	Samordnande/medverkande	Deltar regelbundet på möten tillsammans med KD. Deltar/samordnar hållbarhetsgrupp i Bengtsfors och Mellerud samt fordonsgrupp. Samordnar också bl.a.; Naturvårdsgrupp, energi- och klimatstrategigrupp och fastighetsgrupp (energifrågor). Deltar i samverkan med bl.a. upphandlare och kostchefer.
Ö4	Remisser/enkäter/rapportering	Samordnande/medverkande	Hantering av remisser och enkäter sker enligt framtagna riktlinjer.
Ö5	Bokslut-/hållbarhetsredovisningar etc.	Samordnande (hållbarhetsredovisning Bengtsfors)/medverkande (kommunernas bokslut)	Bokslut framtaget för Bengtsfors och Dals-Ed. Framtagning av hållbarhetsredovisning för Bengtsfors kommun tillsammans med Bengtsfors folkhälsostrateg
Ö6	Miljöforum	Processledare	Miljöforum genomförd 19 februari i Dals-Ed och 5 november på Campus Dalsland.
Ö7	Kommunikationsinsatser	Utförare	Nyhetsinlägg 1ggr/månad på DMEF:s hemsida samt Facebooksida. Reportage i Dalslänningens sommarbilaga hur man semestrar klimatsmart. DMEF:s hemsida har omarbetats för att synliggöra det strategiska arbetet bättre. Info om invasiva växtarter har tagits fram.
Ö8	Hållbarhetsfestival/hållbarhetsvecka	Processledare	Medarrangör av hållbarhetsveckor i Dalsland 7–20 oktober. Inom kommunorganisationen ordnades föreläsning (Dals-Ed), Öppet Hus i AME-butiker (Dals-Ed och Bengtsfors) samt servering av klimatsmart soppa och information om trädens betydelse i tätort (Mellerud).
Ö9	Oförutsedda förfrågningar från kommunerna	Kompetensstöd	Mindre förfrågningar av olika slag.
Energi och klimat		Roller/ansvar	Status
E1	Årlig uppföljning av klimatarbetet	Processledare	Insamling och sammanställning av data för samtliga kommuner genomfördes under våren. Presentation av resultatet har presenterats för kommunerna under hösten. I år genomfördes en utökad uppföljning för energi- och klimatarbetet. Ett nytt gemensamt Fyrbodalövergripande verktyg, för beräkning och sammanställning av CO ₂ e utsläpp har tagits fram av Tanum och Trollhättan. Verktöget har testats under året. Fortsatt test och implementering av verktöget kommer att ske under 2025.

E2	Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet	Delat processledarskap DMEF/kommuner	Ett gemensamt möte genomfördes med kommunerna i maj. I Bengtsfors ska skoldialoger genomföras under 2025 med miljö- och klimattema och miljöstrateg har varit involverad i planeringen.
E3	Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet	Processledare i form av kompetensstöd vid t.ex. ansökningar till Klimatklivet.	För att nå ut med den riktade rådgivningen till företag har EKR samarbetat med miljöinspektörer och påbörjat samarbete med näringslivsutvecklarna i kommunerna. Rådgivarna har varit behjälpliga vid ansökningar till Klimatklivet. Av fyra företag som fått hjälp med ansökan, har tre fått beviljat stöd.
E4	Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning	Processledare	Samordnas med arbetet i LOVA-projekten (V1, V2 och V3).
E5	Vi arbetar aktivt med vår energiplan	Delat processledarskap DMEF/kommuner	Arbetet med en gemensam energiplan påbörjades under våren. Samtidigt bildades en energiplansgrupp, med två deltagare från varje kommun. Utöver det så har arbetet under året bestått av omvärldsbevakning, inläsning och framtagande av struktur för planen. Det har pågått flera olika regionala utredningar kring kommunal och regional energiplanering som har varit viktiga att följa under året. Det har också förts dialog tillsammans med Dalslandskommunerna om det är aktuellt att ta fram en ny gemensam vindbruksplan. Då det saknas samsyn har dialogerna fortsatt internt i respektive kommun. Det finns förslag på att vindbruksplanerna ska ingå i kommunernas ÖP istället.
E6	Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling	Delat processledarskap DMEF/kommuner	Upphandlingsplaner med inriktning på klimat och miljö har tagits fram för att identifiera vilka upphandlingar som har mest klimatpåverkan. Samordnas med arbetet inom Interregprojektet GreenFleets (E14)
E7	Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn	Kompetensstöd	Samverkan sker mellan kommunernas upphandlare och miljöstrateg på DMEF. Samordnas med arbetet inom Interregprojektet GreenFleets (E14)

E8	Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas	Kompetensstöd	Genom interregprojektet Greenfleets har vi tillsammans med Fyrbodalen, under hösten arrangerat en workshop i varje kommun i syfte att ta fram en tidslinje för utbytestakten av de fossila bilarna. Kommunerna har fått tillgång till verktyg för att enklare kunna ställa om fordonsflottan, bland annat en TCO-kalkyl. Parallellt med ovanstående har arbete skett i en fordonsgrupp med fordonsansvarig och upphandlare från varje kommun. Riktlinjer för inköp och leasing av fordon och transporter har tagits fram med i samarbete med gruppen. DMEKs önskan är att fordonsgruppen fortsatt ska kunna vara ett stöd för kommunerna vid upphandling/inköp. (E14)
E9	Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal	Kompetensstöd	Vi identifierar vilka upphandlingar som har störst klimatpåverkan (E6). Under våren ställdes transportkrav i Bengtsfors upphandling av mattransporter.
E10	Vi använder cirkulära möbler	Kompetensstöd	Ett digitalt möbelbibliotek (Sajkla) har testats under 2024 i Bengtsfors. Miljöstrateg har samordnat arbetet och hjälpt till med möbelinventering tillsammans med Bengtsfors AML-enhet
E11	Övriga klimatlöften som fastställts av minst tre kommuner	Kompetensstöd vid behov	Miljöstrateg deltog på ett kostchefsmöte i juni för att diskutera de klimatlöften som berör livsmedel (klimatlöfte 22 och 23). Det konstaterades att det behövs insatser på flera nivåer i organisationen för att nå våra klimatmål.
E12	Gemensamma energi- och klimatstrategin och energiuppföljning	Processledare avseende uppföljning (underlag krävs dock från kommunerna). Medverkande/kompetensstöd kring åtgärder	Vi har initierat arbetet med åtgärdslistan genom att informerat om denna under chefsgruppsmöten i Dals Ed och i Mellerud. Vi har där fortsatta dialoger kring hur den ska behandlas vidare. I Bengtsfors har åtgärdslistan behandlats i hållbarhetsgruppen och diskuterats med ledningsgruppen. I Åmål har vi initierat en dialog med miljöstrategen för vidare behandling. Eftersom Färgelanda ännu inte antagit strategin, har vi haft en dialog kring hur man ska kunna komma vidare för att kunna anta strategin. (För energiuppföljning se E1)
E13	Energi- och klimatrådgivning (EKR)	Utförare	Energi- och klimatrådgivning har skett enligt plan. 89 rådgivningsärenden har inkommit under året, både från

			privatpersoner, föreningar och företag. Utöver det har EKR föreläst på två Seniorträffar, en flerbostadsfastighetsträff, deltagit vid en miljödag, ett Industriföreningsmöte och en fastighetsmessa. (se även E3).
E1 4	Interregprojektet Green Fleet 2024-2026	Medverkande	Det första arbetspaketet som påbörjats inom projektet är "Omställning av kommunernas fordonsflotta". En fordonsinventering gjordes under våren och workshops genomfördes med alla kommunerna i Fyrbodal och Sjuhärad under hösten. En sammanfattande rapport har tagits fram och ska lämnas över till kommunerna under våren. Ett partnermöte hölls i Uddevalla under våren och ett i Aalborg under hösten. Under senhösten hade projektgruppen (Fyrbodal, Borås, Förbundet) en planeringsdag inför fortsatta arbetet 2025.
E1 5	Samverkan kring energieffektivisering av kommunala fastigheter	Medverkande	Under våren anordnades en fastighetsträff, för fastighetstekniker, med Mellerud som värd. Samtidigt bildades en fastighetsgrupp, med plan om att ha möten två gånger per år. På grund av tidsbrist och vakant tjänst uteblev höstens träff. En ny träff har planerats in under våren, med Bengtsfors som värdkommun.
Samhällsplanering		Roller/ansvar	Status
S1	ÖP-Färeglanda	Kompetensstöd	Ingen insats, beroende av initiativ från Färeglanda
S2	FÖP - Sjöskogen	Kompetensstöd	Granskningsremiss genomförd och DMEK har lämnat yttrande
S3	Medverkan DP kommunerna och kommunernas planeringsstrategier	Kompetensstöd	DMEK har deltagit i den DP-process i Mellerud som startade under hösten 2024. DMEK kommer fortsatt delta i denna DP-process. DMEK har varit med och stöttat i arbetet med kommunernas planeringsstrategier.
S4	Grön infrastruktur/ekosystem-tjänstanalys, Dalslandsgemensam. (projekt)	Processledare	GIS-material rörande grön infrastruktur och ekosystemtjänster är framtaget. Trädinventering genomförd inom stora delar av kommunernas tätorter. Under 2025 kommer styrdokument och vägledning för hantering av framtaget material kring Grön infrastruktur och ekosystemtjänster tas fram. Projektet avslutas 2025-12-31.
S5	Revidering gemensam avfallsplan	Medverkande	Har medverkat på möten kring revidering av avfallsplanen.

S6	Stöd klimatanpassning	Kompetensstöd	Inga förfrågningar har kommit från kommunerna.
S7	Upphandlingar (utöver klimatlöftena)	Kompetensstöd (hållbarhetsfrågor)	Deltar i kommunernas gemensamma upphandlingsgrupp.
Naturvård och biologisk mångfald		Roller/ansvar	Status
N1	Naturvårdsrelaterade frågor	Processledare	Frågor inkommer kontinuerligt och hanteras i turordning.
N2	Information och riktlinjer kring invasiva växtarter	Processledare	DMEK har tagit fram informationsmaterial. Utarbetande av gemensamma riktlinjer/strategi har påbörjats tillsammans med kommunerna.
N3	Friluftsliv relaterat till naturvårdsfrågor	Kompetensstöd (naturvårdsrelaterade frågor)	Frågor inkommer kontinuerligt och hanteras i turordning.
Vattenplanering		Roller/ansvar	Status
V1	LEVA/LOVA Dalboslätten (projekt)	Processledare	Under 2024 har fyra fosfordammar färdigställts och finansiering säkrats för en större våtmark. Ambitionen är att våtmarken ska vara färdigställd senast under början av 2025. Ytterligare ett par fosfordammar väntar respons från Länsstyrelsens handläggning. En vattendragsutflykt i Hakerudsälven har genomförts. Möten med markägare och lantbrukare, både i grupper och enskilt, har hållits för att delge resultat av inventeringar och ge information och råd om vattenförekomsternas status och möjliga åtgärder som kan förbättra vattenkvaliteten. I samarbete med Greppa näringen bjöds forskaren Jens Blomquist och Markus Hoffman in för att berätta om det senaste i forskningen kring strukturskalkning och framtidens hållbara jordbruk. Träffen anordnades i november och traktens alla lantbrukare bjöds in för en kunskapspäckad förmiddag.
V2	LOVA Örekilsälven (projekt)	Processledare	Ritningar och underlag har tagits fram kring vattenvårdande åtgärder, vilka kan gå till anmälan om vattenverksamhet. Dialog med länsstyrelsen kring planerna har utförts och anmälan om vattenverksamhet för åtgärderna planeras lämnas in i början av 2025.
V3	LOVA Valboån (projekt)	Processledare	Projektet har fortsatt sitt arbete med att tillsammans med markägare identifiera värdehöjande insatser kring

			markanvändning med fokus på vatten. Dialoger har utförts och naturbruksplaner producerats. Projektet har slutrapporterats och godkänts av Länsstyrelsen 2024-11-01.
V4	Medverkan vattenråd	Medverkande (rollerna mellan DMEF och kommunerna behöver dock klargöras)	Medverkan sker i aktivt vattenråden Gullmarn, Dalbergså/Holmsån och Dalslands Kanal vattenråd/vattenvårdsförbund. Enningdalsälvens vattenråd är under ny uppstart, medverkan har skett i inledande möten.
V5	Samverkan vattenrelaterade frågor	Processledande för att skapa samverkansforum, därefter medverkande	Formerna för fortsatt arbete har tagits fram i samverkan med kommunerna. Arbetet fortlöper under 2025.
V5a	Kommunala åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022-2027	Processledare	Formerna för fortsatt arbete har tagits fram i samverkan med kommunerna. Arbetet fortlöper under 2025.
V5b	Dagvattenpolicy	Medverkande	Arbetet inleddes under hösten och fortlöper under 2025.